

NGUYEN QUANG THIEU

Két asszony

Lámpagyújtáskor megeredt az eső. Valószínű, hogy ez az utolsó téli eső, mert még egy pár nap és itt lesznek a Tét-ünnepek. Az esőcseppeket a folyó menti tisztások felől hordta a szél szemerkélve a gát felé. Hangjuk oly selymes és lágy volt, mintha suttogás hallatszana valahonnan. A Chua falu mellett húzódó gát menti széles mezőn egyetlen kis házikó álldogált. Itt élt együtt két asszony már több évtizede, az idő teljesen fehérre festette hajukat. A házikó konyharészében tartózkodtak, ahol melegséget árasztott a szalma, a száraz banánlevél és a lobogó tűz. Repedező kerek deszka feküdt étkező asztalként az évek alatt kővé keményedett földön. A deszkán egy tálban szerényen apró halakból és savanyúságból készült leves gőzölgött. A két idős asszony a kerek asztalnál egymással szemben ült. Sovány, ráncos, sötét arcukat csontos, hegyes térdükre támasztották.

– Kitől vetted ezeket az apró halakat? – kérdezte An, pálcikájával kavargatva a levest.

– A bivalypásztor gyerekektől – válaszolt Mat.

– Hány dongba kerültek?

– Kétezerbe.

– Neked szokásod ilyen sokat venni. Miért nem alkudtál egy kicsit, hogy csak a felét adja el?

– Olyan kevés volt az egész, mint egy csomó só, a másik felét ki venné meg tőlük?

Aztán csöndben, csendesen enni kezdtek, csészéjükben alig volt egy kis főtt rizs, annyi, amennyi egy oltári füstölő meggyújtására lett volna tán elég.

– A savanyú halat jó puhára kellett volna főzni – panaszkodott An –, a kemény szálkáktól megfájdul a fogam.

– Olyan picurka halak, még szálkájuk sincs.

A két öreg nő így motyogott evés közben. Kint még mindig susogott az eső, és kutyaugatás hallatszott a gáton túli házak felől.

– Jaj! Ahogy éppen mondtam – halkan szisszent fel An, és köhögni kezdett.

– Megakadt a szálla. Szegény, köhögj egy párat! Biztos, hogy kijön – aggódott Mat.

An letette csészéjét, elfordult és párszor megpróbálta kiköpni a szálkát.

– Sikerült?

– Nem! Nehogy meghaljak már néhány szálla miatt.

– Ne beszélj ostobaságokat! – szól Mat. És hirtelenjében eszébe jutott valami. – Segítek rajtad – mondta.

Sietve fölvetett két, rizsszemekkel tarkított főzőpálcikát és görnyedve odalépett Anhoz.

– Te csak ülj mozdulatlanul! Hunyd be a szemed!

Közben a két pálcikát egymásra veregette An feje fölé egy arasznyival, és suttogva mondta el imáját: „Ha közel vagy, gyere! Ha távol vagy, menj el!”. A hetedik után abbahagyta.

– Jobban vagy már?

An nem válaszolt. Nehezen nyelt egyet, majd kis idő után megszólalt:

– Rendben. Nem eszem tovább. Holnap reggel jobban megfőzzük.

Vacsora után a két öregasszony még egy bambuszgyökeret rakott a tűzbe, kivették a bételborsukat és elkezdték rágni. An átnyújtott Matnak egy friss arekapálma szeletet.

– Honnan van neked ilyen friss arekapálma gyümölcsöd? – kérdezte Mat.

– Phanék gyerekének esküvőjéről maradt. Teletömték a zsebeimet.

– Phanék gyermeke?

– Érted is kijöttek, de beteg voltál, és nem tudtál elmenni, nem emlékszel?

Megint csöndben ültek, saját bételborsukkal voltak elfoglalva. A tűz lassan elnyelte a bambusztönköket. A láng fénye hol közel, hol távolian lobogott a két homályos szempárban.

– Az idén hány bánhchungot* akarsz csinálni? – fordult An a másikhoz.

– Amennyit csak akarsz. De ne legyen túl sok. Eddig minden évben megpenészedett a maradék.

– Csináljunk hát harmincat.

– Jaj, úgy teszel, mintha az egész falunak készítenél.

– De, csináljunk csak annyit. Majd jönnek a gyerekek a faluból, nekik is adunk belőle.

Meg ... hátha hazajön majd valaki...

Erre Mat hosszan felnézett, a szeme elhomályosult, és halkan megkérdezte:

– Ki jön majd haza...?

„Több évtizeddel ezelőtt, szintén ebben a kis konyhában, éppen a közeledő Tét-ünnepek előtti téli estén, a tűz előtt lelkesen beszéltek a bánhchung készítéséről. Akkoriban még nagyon fiatalok voltak, alig húszévesek.

– Az idén biztos hazajönnek, ugye An nővérem? – suttogott Mat.

– Én is nagyon várom – felelt An, alig hallhatóan. – Tegnap éjszaka álmomban egy kakas a kisujjamat csipdeszte. Már hány éve nem jönnek Tétkor?

– Megbolondulok a várakozás miatt.

– Ha lenne egy gyerekünk... mehetnének akármeddig.

* Édes rizsből készült süteményt.

– An, nővérem! – Mat hirtelen fölszisszent és átkarolta Ant – Az elmúlt éjszakákon én is álmodtam. Láttam, hogy hazajön, és... rögtön az első éjszaka...

Ahogy ezt kimondta, Mat arcába szökött a vér, elpirult, a szeme csillogott, és egyszerre zavarba jött.

– Mi van azzal az első éjszakával? – An rápillantott barátműjére és kedvesen mosolygott. – Na, mondd meg, te kis csacsi!

– Rögtön azon az éjszakán teherbe estem. Felébredés után megtapogattam a hasamat, és olyan furcsán éreztem magam. Nagyon félek.

– Butaságokat beszélsz.

– Tényleg úgy volt, a mai napig furcsának érzem a hasam – mondta Mat és megfogva An kezét odanyomta a hasához. – Tapogasd meg, érzed, hogy más lett?

An kíváncsiságból megnyomkodta Mat hasát. És pár pillanat múlva maga is megjéjt, valami tényleg nincs rendjén.

– Hé, figyelj ide! – suttogott sejtelmesen. – Nincs itthon a férjed, nem csináltál valami butaságot?

– Miféle butaságra gondolsz?

– Nem csábított el valami csavargó?

– Á, persze hogy nem. Ha ilyet tettem volna, a folyóba ugornék.

– Vigyáznom kéne rád jobban – mondta An –, ha ilyesmi történné, akkor hátat fordíthatnánk a falunak, és irány az erdő.

Mind a ketten – An és Mat – árva gyerekek voltak. Lánykoruk után majdnem egyszerre mentek férjhez. Mind a két fiatal pár a folyó melletti tisztáson épített magának kunyhót. Egy éjszaka a férfiak átkeltek a Day folyón, csatlakoztak egy a Mieu Mon hegység felé vonuló katonai egységhez. Mielőtt átgázoltak a folyón, a két férfi ezekkel a szavakkal hagyta hátra őket: „Költözzetek össze. Tétkor a függetlenségi harc véget ér, és hazajövünk majd”. Azóta Mat átköltözött Anhoz, és együtt éltek, mintha testvérek lennének.

És minden évben, a Tét-ünnep előtt lementek a folyóhoz rózanád leveleket és édes rizst mosni. Ilyenkor a télvégi hideg szél vörösre borzolta arcukat. Tiszta és izgatott nevetésük messzire hallatszott a száraz évszakban leapadt folyó csendes víztükrén. Éjszaka pedig, amikor főzték a banhchungot, mindketten különösen izgultak. Úgy érezték, mintha a tűz illata a bőrükbe is bőségesen beleivódott volna. És amikor elkészült a banhchung, kiválasztották a legszebbeket és legkeményebbeket, félretették őket a férjük számára.

De a Tét-ünnep olyan gyorsan elszállt, mint egy nyilvesző. A tisztáson már régen nem lehetett hallani a gyerekek gyújtotta petárdák robbanásait, és bizony a tavaszi rigók rajai is néha már megjelentek. Ekkor An és Mat

kivették a kiszáradt banhchungokat és újra megfőzték őket. Amikor a sütemények sarkainál megjelentek a penészgombák, akkor türelmük végképp elfogyott, már nem várhattak tovább. Mind a ketten elkezdtek sírni. Éjszaka a két fiatalasszony háttal fordult egymásnak, úgy feküdtek a szalmával rakott ágyon, hosszú sóhajításokkal fojtották magukba elkeseredésüket.

– Alszol, An? – Mat így szokta kezdeni a beszélgetést.

– Dehogyan alszom – válaszolt An takarója alól.

– Miért nem jöttek haza az idén sem?

– Tudja a jó ég! – mintha egy kis dacos harag vegyülne a hangjába. – Biztosan van valami dolguk, vagy talán megint támadásban vannak.

– Holnap főzzük meg újra a süteményt!

– Kásává válik, ha annyiszor főzzük. Vegyük elő és együk meg mindet.

– Húsz darab van még, hogyan tudnánk megenni az egészet?

Ehhez hasonló beszélgetések után elhallgattak, lassan álomba szenderedtek. Januárban a folyó felől már enyhébb szelek fújdogáltak, a folyami hordalék kellemes illata gyakran ringatta őket álomba. Álmában An újra látta a biborszínű kakast, vörös taréjával, széles mellkasával, éles karmaival, amint csipdeste a kisujját. Matnak mindig ugyanaz a boldog, de félelmet keltő álma volt. Látja, ahogy katonaférje jön hazafelé, és rögtön az első éjszakán teherbe esik. Ha felébredt, mindig a hasára tette a kezét. Aggódva figyelte, hogy valami furcsa történhetett a hasában.

Egyszer, közvetlenül a Tét-ünnep előtt, váratlanul hazajött An férje. Mat felébredt a sietős kopogásra.

– Ki az? Ki az? – kérdezte Mat izgatottan.

– Én vagyok, Bac!

– Oh! Te jó ég! – kapkodott levegő után Mat. – Te vagy az, Bac!

Éppen hogy kinyílt az ajtó, a katona betoppant és magához szorította Matot.

– Bac! – szólalt meg ijedten Mat. – Mat vagyok. Mat vagyok.

A katona ölelése hirtelenjében elernyed, karjai leereszkedtek.

– Hol van An?

– Elment ma délelőtt néhány falubeli asszonnyal Kim Boi-ba, rózanádlevelet akarnak vásárolni és valami narancsféléket a Tét-vásáron. Én itthon maradtam vigyázni a házra.

– És mikor jön haza?

– Lehet, hogy holnap, és neked mikor kell menned?

Bac lába a földbe gyökerezett, csak állt egy helyben válasz nélkül. A folyó felőli hideg szél süvített, beszívargott a kis házikóba is.

– Gyere be! Tűzet gyújtok, hogy megmelegedjél.

Néhány perc múlva kis lángok lobbantak föl a száraz fagallyakból.

– Főzök neked egy kis rizst?

– Már vacsoráztam. Biztos, hogy holnap hazajön An?

– Ő is vár téged, biztosan haza fog jönni. Miért nem adtatok hírt magatokról, oly sokáig vártunk. Tudsz-e valamit az én férjemről?

Mat óvatosan tette fel a kérdést, és nagyon várta a választ.

– Miután átkeltünk a folyón, még két hónapig együtt voltunk, egy egységben. Azután szétváltunk, más-más egységekhez irányítottak bennünket. Úgy hallottam, hogy Ngu valahol Bac Can megyében tartózkodik most. Itthon semmi hírt nem kaptatok felőle?

– Nem, semmi hírt – suttogta Mat és kis hiján elsírta magát. – Mi Annal együtt minden Tét-kor hazavárunk benneteket. Minden évben készítünk egy csomó banh-chungot...

– Készülünk egy nagy csatára. Hoa Binh-front felé történnek a csapatmozgások. Egyébként itthon jól megvagytok egymással?

– Nekünk szinte mindegy, mi mindent kibírunk. De aggódunk értetek, ti vagytok a fronton, ahol ropognak a fegyverek, süvitenek a golyók. Miért nem értesítettél bennünket előre, hogy hazajössz?

– Háború van, nem tudod?

Még jobban fúj a szél a kerti banánlevelek fölött. Leszállt a köd, megnedvesítette a szalmakunyhó tetejét. Mintha a tűz is elálmosodott volna, csak halkán lobbant a gallyak fölött.

– Menj aludni, Bac! Biztos elfáradtál – szólta Mat, – mindjárt hajnalodik.

– Aludjál csak nyugodtan! Én virrasztok. Nemsokára reggel lesz.

Mat nem válaszolt, csak ült csendesen, és a parazsat figyelte, úgy csillogtak, mint a téli égbolton a csillagok. Ha An itthon lenne, milyen boldog lehetne. És mi lenne, töprengett, ha az ott ülő katona az ő férje lenne. Ezt gondolván felpezsgett a vér az egész testében. Melegnek érezte az arcát. Gyakran visszatérő álmára gondolt, és sírhatnékja támadt.

– Itthon olyan nyomorult az életünk – zokogott. – Ha lenne egy gyermekünk...

– Hamar béke lesz – válaszolt Bac. Visszajöväink mind. Akkor szülhettek annyi gyereket, amennyit csak akartok.

A katona hangosan felnevetett, de Mat sem tudta visszafogni nevetését, bár még mindig könnyezett. Az utolsó láng is elaludt, csak a parázs maradt. Mat a sötétben ült és halkán suttogott, mintha csak magában beszélne: „Siessél haza, An. Vár a férjed, siessél nagyon!”

A bambuszgyökér elégett. A két idős asszony még mindig hallgatagon ült. Két sötét, ráncos arc mozdulatlanul támaszkodott a négy csontos térdkalácsra. A konyha sarkából egy kiséger óvatosan lopódzott kifelé, olyan kicsi volt, mint egy kenyérfa gyümölcs magja. Hirtelen felugrott az egyik rizscsésze szélére, és felborította.

– Elaludtál? – kérdezte An Mat felé fordulva.

– Még nem – válaszol Mat, tovább rágcsgálva a szájában maradt bételborslevélbe csomagolt arekapálma-gyümölcs szeletet. – A bétel felkavart, mintha részeg lennék.

– Délután jól bezártad a csirkeólat?

– Igen, bezártam. Még egy kis meszes vizet is adtam nekik. Ilyen ködös időben félő, hogy megbetegszenek.

– Phan-né azt mondta, hogy az idén Tét-ünnepek alatt meghívnak bennünket pár napra. Azt mondta, itt kint a folyó mellett lassan szellemekké válunk.

– Minek megyünk be hozzájuk? Enni már nem nagyon eszünk. Ott lesznek a rokonaik, az unokáik és a vendégeik, ránk nem lesz idejük. Jaj, délután kint a folyóparton hagytam a ruhakosarat.

– Te feledékenyebb vagy, mint én.

– Délután mosás közben Men asszonnyal beszélgettem, aki éppen a zöldségét öntözte a parton, és teljesen megfélekedtem a ruhakosárról. Le kell mennem érte.

– Ne menjél most sehova! Ilyen sötétben, ráadásul esik az eső, még elesel. Senki nem fogja elvinni azt a kopott kosarat néhány darab ronggyal.

De látva, hogy Mat hajthatatlan, minden áron menni akar, An levette a szalmakalapot, és odaadta a társának: „De csak lassan menjél!”

Az éjszakai égbolt mintha magasabb, szélesebb lenne. Mat óvatosan, az utat szinte tapogatva ment le a parthoz. Számtalanszor járt már ezen a kis ösvényen. Emlékezetébe mélyen belevésődött az út minden zuga.

Kosárral a kezében éppen vissza akart indulni, mikor meghallotta a víz csobbanását, talán egy hal verdesett a part közelében. Hirtelen valami megfoghatatlan régi emlék ébredt fel benne, és felkavarta, ahogyan a hal farkának csapásai a vizet. És az emlékek, mint a víz körhulámai, csak terjedtek tovább egyre távolabbra. Komótosan leült a partra, figyelte a folyó éjszakai tükrét. Igen, pont ezen a helyen látta utoljára a férjét több évtizeddel ezelőtt, innen kelt át a folyón, és csatlakozott a katonákhoz. És pont ezen a helyen kísérte el Bacot is, aki hazajött, de nem találkozott a feleségével.

„Másnap estéig sem jött haza An – az idővel sok emlék elhalványult, de azok az éjszakák még élénken éltek az emlékezetében –, napközben Mat többször felfutott a gátra és a messzeségbe kémlelt. Este, vacsora után megszólalt Bac:

– Indulnom kell.

– Holnapra menjön – Mat szinte könyörgött. – Maradjál holnap estéig!

– Nem lehet. Még ma ott kell lennem a csapat szálláshelyén.

Este kilenc óra lehetett, amikor Bac elindult. Mat a folyó partjáig kísérte. A víz közelében Bac megfordult, rátette kezét Mat vállára. Úgy érezte, hogy a katona ujjai egyre erősebben neheznek a vállára. Hirtelen hideg futkosott át a testén, reszketett, vacogott.

– Nos, mennem kell – suttogott a katona –, majd itthon vigyázatok egymásra. Én és Ngu hamarosan jövünk.

Egy órával később jött meg An. Amikor Mat meghallotta társa hangját az ajtó előtt, megremegett és felzokogott.

– An, hazajött Bac, igen Bac!

– Hol? Hol van?... Hol?...

– Elment. Tegnap egész éjszaka várt rád. Épp az előbb kelt át a folyón.

An szinte öntudatlanul ejtette le a földre a rózanádlevél csomagot és a kosár mandarint.

– Mikor ment el? – kapkodott levegő után An. – Merre ment? Merre?

– Innen, a házunk előtti vízpartról. – Aztán Mat megfogta An kezét, és kiszaladtak a part felé.

A folyóhoz érve An kihúzta a kezét Mat kezéből, és belegázolt a vízbe.

– An... Messze jár már – két kezét a mellkasára téve sírva fakadt. – Ne menjél, ne keljél át a folyón!

Mat leült a vizes homokra, arcát két kezébe temetve zokogott, míg meg nem hallotta An közeledő fáradt lépteit a vízben. An csapzottan, fázósan tántorgott a partra. A két fiatal nő egy ideig hallgatagon állt egymással szemben, majd hirtelen átölelték egymást, és egyfolytában zokogtak. A folyóról meleg szél kerekedett a gát felé. Már érezni lehetett a földből kibúvó fű friss illatát.

Az az évi Tét előtt megint sok banhchungot csináltak. De az az évi Tétkor sem jött haza a két harcos. Januárban többször újra megfőzték a banhchungot, mindannyiszor egymásra néztek és könnyeztek.

Pár év múlva, a béke beállta után, Mat megkapta a hivatalos értesítést férje haláláról. De minden évben ugyanannyi banhchung készült, mint azelőtt. Álmában mindig látta hazajönni katonaférjét. Ébredéskor mindig megtapogatta a hasát, és furesán érezte magát. An több alkalommal javasolta, hogy Mat menjen férjhez, ha valaki megkéri a kezét. Ilyenkor Mat csak bambán nevetett, mint aki épp akkor ébredt föl sziesztájából. És utána így szól

Anhoz: „Majd akkor megyek férjhez, ha Bac hazajön”.

An sokáig várt, de Mat nem jött vissza. Nyugtalanág vett Anon erőt, kiment a kapu elé és a folyó felé kiabált:

– Hol vagy, Mat?

– Jövök már!

– Mondtam, hogy éjszaka ne menjél a folyóhoz – dohogott An. – Csak saját magadnak ártasz, ilyen korban jobban vigyázhatnál magadra.

Mondta, csak mondta a magáét, de mégis ott maradt a kapunál, megvárta idős társát, amíg az haza nem ért.

– Menjünk be aludni!

– mondta Mat. – Úgy megfájdult a hátam.

Az éjszakában a kis

kunyhó roppant tágasnak tűnt. A két öregasszony egymásnak háttal feküdt, és néha köhécseltek.

– Még mindig rágszálod a bételt?

– Igen, sajnálom eldobni.

– Nem fáradt el az állkapcsod?

A tetőn egerek kergették egymást, jól lehetett hallani a mocorgást. Mintha csak az egyik koporsóban nyekergett volna a szű.

– Van nálad gyufa? – kérdezte An.

– Mit akarsz csinálni?

– Megnézem a szűt. Lehet, hogy mire meghalunk, szétrágja a koporsót.

– Bent furkál a fában. Azt hiszed, kimászik, hogy láthassad?

Mégis odaadta Annak a gyufásdobozt. An meggyújtotta a kis petróleumlámpát, és alaposan szemügyre vette a koporsót. Lehajolt fölé, mintha hallgatózna, és kezével

Lai Long: Ōnarekēp

ütögetni kezdte. Hirtelen megszűnt a nyekergő hang. Még egy ideig ott állt a koporsó mellett, amíg biztos volt abban, hogy a szű nem mer már rágni, majd eloltotta a lámpát, visszafeküdt az ágyba.

Reggel felé felélénkült a télvégi szél, melybe már egy csöppnyi tavaszi illat is vegyült, és játszadozva húzott el a két öregasszony kunyhója mellett. És Mat álmában újra találkozott katonaférfjével. De amikor jól megnézte az arcát, nem Ngu, hanem Bac volt az.

1968 elején An levelet kapott a férjétől. A levélben Bac azt írta, hogy Quang Binh megyében állomásoznak, egy olyan gyönyörű szép folyó mellett, mint szülőfalujának a folyója.

– An, utazzál hozzá! – sürgette társát Mat. – Menjél és keresd meg. Menjél minél hamarabb! Majd én elvégzem az itthoni teendőket.

An naponta újra és újra elolvasta férje levelét, és mindannyiszor csak sírt. Végül rászánta magát az utazásra, összecsomagolt és elment megkeresni a férjét.

De az élet néha kegyetlen tréfát űz az emberrel. Öt nappal azután, hogy An elment a férje után, Bac hazajött.

– Bac, találkoztál Annal? – kérdezte ijedten Mat, érezte, hogy valami nincs rendben. – An elutazott Quang Binh-ba hozzád.

– Engem keres? Mikor ment el?

– Öt napja.

Bacnak a földbe gyökerezett a lába. Sokáig tartott, mire megszólalt:

– Katonák vagyunk, állandóan csak mozgunk, lehetetlen megkeresni bennünket.

– Most tényleg itthon kell várnod – mondta Mat és elkezdett sírni. – Nem engedlek sehová. Bac! Meghalt Ngu.

– Meghalt? Mikor? Hol?

– Megjött a hivatalos értesítés. Már több mint három éve.

Éjszaka volt, mikor Bac halkan megszólalt:

– Holnap korán reggel indulnom kell. Ez alkalommal nagyon messzire megyek, és lehet, hogy hosszú időre.

– Nem. Meg kell várnod, amíg hazajön, utána mehetsz, ahova csak akarsz. Különben nem éli túl.

– Nem tehetek mást, Mat. Muszáj mennem.

Hajnal felé Bac hátára vette a hátizsákját, és elindult. Mat a gátig kísérte. Ott hirtelen a két kezébe temette az arcát, és sírni kezdett.

– Figyelj, Bac! Én úgy sajnálom Ant meg téged is. hu..hu és magamat is. Ha Ngu egyszer hazajött volna, akkor nem lenne ilyen szerencsétlen az életem, nem lennék ilyen boldogtalan. Bac, miért nem vagyok én An, és miért nem vagy te Ngu? Hu... hu...

Bac nem tudott megszólalni. Szorosan magához ölelte Matot. Remegtek mind a ketten. Mat hirtelen eltaszította magától a katonát:

– Menjél Bac, csak menjél!

És gyorsan leszaladt a gát tövéhez. Futás közben többször megbotlott, sírva fakadt, An és férje nevét kiabálta.

– Hé, Mat! Álmodsz? – An könnyedén megérintette társa vállát. – Miket kiabálsz?

– Álmodtam? – kérdezett vissza Mat álmos hangon. – Világosodik már?

– Még nem.

– Add ide a gyufádat! – Mat hirtelen felült. – Kimegyek pisilni.

Mat keresgélni kezdte a gyufát, azután meggyújtotta a petróleumlámpát, amelynek sárga fénye meleget árasztott a kunyhóban.

– Nem kelsz fel pisilni?

– Nem.

– Az olyan öreg embereknek, mint mi vagyunk, gyakran föl kell kelni, nehogy bepisiljünk, mert annak nagyon rossz a szaga.

– Igen, az öregség már csak ilyen, de senki nem akar bepisilni.

Amikor a gát túlsó oldalán levő házak kakasai egymás után kukorékolni kezdtek, a két idős asszony újra felébredt. Mat megint a szájában maradt bételt kezdte rágcsálni.

– Az idei Tétkor menyit banhchungot akarsz csinálni? – kérdezte An.

– Phan-nak kell szólni, hogy harminc darabhoz elegendő rózanádlevelet vegyen. Nekünk már nem kell sok, de hátha hazajön valaki.

Erre Mat egy pillanatra abbahagyja a rágcsálást, kicsit közelebb hajol Anhoz, mintha mondani akarna valamit. De végül csöndben maradt.

És kint a folyó felől áradó szél, melybe mintha már egy csöppnyi tavaszi illat is vegyülne, fűgén húz el a két öregasszony kunyhója mellett.

Giap Van Chung fordítása

Nguyen Quang Thieu (1957) költő, író, drámaíró. Hanoiban végzett egyetemet. Számos verseskötetét angolra is lefordították (The Women Carry River Water 1995; The Soldiers of the Village 1996). Két regény, öt novellagyűjtemény, három gyerekkönyv és egy esszégyűjtemény szerzője. Legismertebb könyve franciául: La Fille Du Fleuve (1997).